

Universitätsbibliothek Paderborn

**Disputationes|| ROBERTI BELLAR-||MINI E SOCIETATE
IESV,|| DE CONTROVERSIIS CHRISTIANAE|| FIDEI,
ADVERSVS HVIVS TEM-||poris Hæreticos,||**

Tribus Tomis comprehensæ.||

DE CHRISTO CAPITE|| TOTIVS ECCLESIAE,|| QVINQVE LIBRIS|| explicata.||

Bellarmino, Roberto Francesco Romolo <Heiliger>

Ingolstadii, [1599]

VD16 B 1607

XIII. [Diluitur argumentum Septimum.]

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53845](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-53845)

Ad TERTIUM dico, eandem perfectionem dicere omnes personas, sed alio modo.

Quare fortasse, an ille modus, id est, an illa relatio dicat perfectionem. RESPONDEO, relationem in genere sumptam non dicere perfectionem, cum abstrahat ab ente reali, & rationis; tamen relationem realem, perfectionem dicere, & relationem diuinam, infinitam perfectionem, non tamen aliam perfectionem dicere hanc diuinam relationem, aliam illam, sed omnes eandem, quae est diuina essentia.

CAPUT XIII.

SEPTIMVM argumentum. Intellectus diuinus & voluntas idem sunt, & similiter intellectio & volitio, ergo etiam verbum & amor, id est, Filius & Spiritus sanctus. ab uno enim non procedit nisi unum.

Præterea intelligens in Deo, & intellectio idem sunt, & similiter amans & amor, ergo Pater & Filius non distinguuntur inter se, nec à Spiritu sancto.

Denique aut Filius intelligit, aut non. si intelligit, ergo producit notitiam seu verbum. si non intelligit, ergo verbum nō est Deus, nec enim Deus esse potest, qui nihil intelligit. IDEM de Spiritu sancto dici potest. Nam si amat, producit amorem, ergo aut se, aut alium. si non amat, non est Deus. nec enim Deus actu voluntatis carere potest.

Respondeo ad PRIMAM rationem, minorem distinctionem requiri in principiis, quam in terminis, ut planum est ex eo quod unus Deus tot genera rerum creavit; animus noster tot conceptus parit; unus truncus tot ramos producit. ex quo fit, ut satis sit distinctio rationis inter intellectum & voluntatem, ad hoc ut habeant terminos res distinctos.

Ad SECUNDAM dico, inde solū probari, Patrem, Filium, & Spiritum sanctum esse unū in essentia. Nam in Deo, intelligens, seu potius dicens, & verbum, idem sunt, excepta relatione producentis & producti: & amans & amor idem sunt, excepta relatione producentis amorem, & amoris producti.

Ad TERTIAM dico, Filium intelligere, & tamen non producere notitiam; & Spiritum sanctum amare, & tamen non producere amorem. est enim obseruandum, intelligere, & producere notitiā, ut etiam amare, & producere amor esse idem re, sed distingui ratione. Nam intelligere & amare dicunt ordinem ad obiectum, id est, ad rem, quæ intelliguntur & amantur: at producere notitiam & amorem, dicit ordinem ad rem quæ producitur, hoc est, ad ipsam notitiam, & amorem. sic etiā notitia & verbum sunt idem, sed distinguuntur ratione. Nam notitia dicit ordinem ad obiectum, rem autem ad dicentem. iam ergo Pater est intelligens cum tertio ordine, & ideo est etiam producens: Filius est intelligens, sed cum primo ordine & non cum secundo, quia habet propria ordinem. Vnde ipse non est dicens, seu producens verbum.

Pari ratione, Pater est notitia, sed non verbum; Filius est notitia & verbum, quia habet ordinem producendi, quem non habet Pater. Hinc S. A VGUSTINVS libro 15. Tractat. Sciunt, inquit, in unicem Pater & Filius, sed ille gignendo, & nascendo. Similiter Spiritus sanctus intelligit, & chiparit, sed sine relationibus producentis, aut produci. Vnde neq; est dicens, neq; verbum. Idem dico de amore; nam Pater & Filius amant cum relatione producentis amorem; Spiritus sanctus amat, sed cum relatione amoris producitur.

CAPUT XIV.

C TAVVM argumentum. In Deo nihil est
essentia, & relatio, sed neutrū generat, &
generatur, ergo nihil in Deo generat, & nihil
generatur; nō igitur sunt in Deo plures personae.
Item, verus Filius debet produci similis gignenti, sed ve-
rum non est simile gignenti, sed obiecto, ut notum est, per
tur non est verbum Dei, verus Filius Dei, proinde nec
est dem essentiæ cum Deo.
Item, Spiritus sanctus aut producitur similis Deo, &
in essentia, aut dissimilis: non similis, quia esset Filius, &
tunc non esset Verbum unigenitus Filius: ergo dissimilis,
ergo non est verus Deus, ergo non sunt tres personæ unde
verus Deus.

Reponit